

Jegyzőkönyvi kivonat
Sáta Község Önkormányzata Képviselő-testületének
a 2025. március 24-ei nyílt üléséről

18/2025. (III.19.) határozat

Tárgy: A 2025-2029-es időszakra terjedő gazdasági program

Sáta Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Sáta Község Önkormányzat 2025-2029-es időszakra terjedő Gazdasági Programját a határozat melléklete szerinti formában jóváhagyja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Szalmás Zsoltné polgármester

K. m. f.

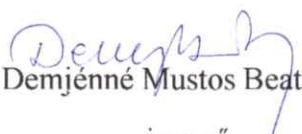
Szalmás Zsoltné
polgármester

Demjénne Mustos Beatrix
jegyző

A kivonat hiteles.

Sáta, 2025. március 25.

Demjénne Mustos Beatrix
jegyző

Sáta Község Önkormányzat

***GAZDASÁGI
PROGRAMJA***

2025-től 2029-ig terjedő időszakra

BEVEZETŐ

Az önkormányzat képviselő-testülete számára a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a írja elő a gazdasági program készítési kötelezettséget. A gazdasági programot a képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia, ha a gazdasági program egy választási ciklus idejére szól. Jelen gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, öt évre szól. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és fejlődjön. A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a polgármester és a képviselő-testület elképzelései,
- a Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések elérése érdekében a képviselő-testületnek össze kell hangolnia a célkitűzések egymásra épülő megvalósítását és a szükséges anyagi források megteremtését. A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a képviselő-testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani. Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendők a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások, adóbevételek, egyéb bevételek), hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek kihasználására
- településünk elhelyezkedésének, adottságainak, sajátosságainak figyelembe vételével új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források hatékonyabb kihasználására.

Az önkormányzati törvényből is egyértelműen következik, hogy a gazdasági programnak nem az álmódosításokról, nem is az ígéretekéről, hanem a reális jövőnkéről kell szólnia. Olyan megalapozott és megvalósítható tervnek kell lennie, amely nemcsak a most élők, de a következő generációk érdekeit is figyelembe veszi. Ennek a gazdasági programnak nem csak egy önkormányzati ciklus idejére szóló programnak kell lennie, hiszen hosszú távon ez lehet a záloga a település megtartó erejének, stabilitásának, ezáltal Sánta biztos jövőjének. A gazdasági program nem konkrét megoldások, hanem alapvető irányok, elképzelések gyűjteménye. Program, amely elkezdett vagy döntésekkel alátámasztott olyan rövidtávú elképzeléseket vesz számba, amelyek a hosszú távú fejlődést segítik elő.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Írásos dokumentum első ízben a XIII. században említi Sátát. Valószínűleg a honfoglalás folyamán a vidékre telepített kabar népek közül e nemzetség tagja, leszármazottja alapította a ma is álló települést, és innen ered a település elnevezése is.

A falu első birtokosai a Bariusok voltak, akiket a XIII. század elején új adomány címén iktattak be Sába birtokába. A falu határában fekvő Akasztó-domb jelzi azt is, hogy központi szerepéhez mérten Sába pallosjogot is kapott. A XVI. század közepére Sába a térség legnagyobb községei közé emelkedett.

A török portyázók már Buda eleste után, 1541-ben megjelentek Borsodban, Ózd és környéke török hódoltsági területté vált. Ettől kezdve a kétféle adózás, a török birtokosok és katonák rablásai igen nagy teherrel sújtották a népet.

A török pusztítás utáni időszakban Sábanak több évtizedre volt szüksége, hogy fejlődése újra a régi kerékvágásba zökkenjen. 1564-ben a pestis tette tönkre a falut.

A Bariusok kihaltával a birtok egy része a rokon Vayak kezére került. A többi rész a Plathy-, Rajcsányi-, később az Ágoston-család kezére jutott. A Plathy-család kastélyt is épített a falu 1610-ben már önálló egyház volt a községben, a török kiűzése után azonban erős az ellenhatás, ennek következtében a református egyház mindinkább hanyatlik, míg nem tisztán római katolikus lesz a falu. Az egri papnevelő intézetnek jelentős birtokrésze volt itt. Az első lakossági összeírás alkalmával (1784-87) Sába lakóinak száma a 84 lakóházban 106 családot 656 lakossal jegyezték fel.

A második világháború előtt a község villanyáram nélkül volt. Egy három tantermes egyházi iskola, gyógyszertár, körorvos és néhány magánkereskedő volt a községben. 1941-ben épült egy tanácsadó, amely ma is rendelkezésre áll. A járási rendszerben a faluhoz tartoztak Csokvaomány, Nekézseny és Bóta községek.

A községházát és a hozzá tartozó jegyzői lakást 1934-ben építették, az előbbi ma a polgármesteri hivatal.

Sába 1944. dec. 21-én szabadult fel a német megszállás alól. A falu villamosítását a szabadságharc 100-dik évfordulójára Sába lakossága a sábai bányászok rohammunkájával önerőből oldotta meg, a munkálatok 1947. október 3-ra készültek el. 1961-ben új, öt tantermes iskola épült. Ugyanebben az évben alakult meg az "Aranykalász" mgtsz, amely 179 taggal 1.746 kat. holdon gazdálkodott. A lakosság közművelődési igényeit a 120 főt befogadó művelődési ház elégítette ki, az épület ma is áll, és ugyanezt a funkciót látja el.

A rohamosan fejlődő község hamarosan a környék meghatározó, központi településévé vált. A tanácsrendszerben, majd az önkormányzat megalakulását követően is töretlen volt a fejlődése. Azonban a későbbi időszakban, a 90-es évek második felétől kezdve a településvezetés nem tudott megbirkózni a rá

nehezedő feladatokkal, a fejlődés megállt, elkezdődött egy mélyrepülés, amely az általános iskola bezárásával érte el a mélypontját 2011-ben. Két adósságrendezési eljárást követően a falu már szinte ellehetetlenült.

2014-től azonban, a vezetéváltásnak köszönhetően ismét elindult a fejlődés, jó irányba tart a falu. Számos nyertes pályázatnak köszönhetően megújulnak az intézményeink, újjáéledt a kulturális élet, javult az úthálózat minősége, ismét érezhető az itt élők részéről a tenni akarás.

A következő időszak az elkezdett munka kiteljesedéséről, befejezéséről kell, hogy szóljon.

HELYZETELEMZÉS

A település földrajzi elhelyezkedése:

Sáta Észak-Magyarországon, Borsod-Abaúj-Zemplén megye nyugati részében, az Ózdi Járás területén található. A falu a Bükk-hegység belsejében – az úgynevezett Bükki Hegyhát tájegységen – a Lázberci Tájvédelmi Körzet határán fekszik.

A legközelebbi nagyváros Ózd, 15 kilométerre van a falutól. Sáta közvetlen szomszédai: Borsodbóta, Uppony, Nekézseny, Csokvaomány, Lénárdaróc.

Főbb demográfiai jellemzők:

Születések, halálozások számának alakulása (az elmúlt 5 évben):

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2020.	12	21
2021.	17	29
2022.	13	13
2023.	14	18
2024.	6	30

A település előregedése nem jellemző. A családok, ezen belül a nagycsaládok száma növekszik.

Az infrastruktúra helyzete:

A település közúton három irányból érhető el: Borsodbóta, Nekézseny és Ózd felől. Sátán az elmúlt időszakban mind a víz, mind a szennyvíz, mind a gázhálózat kiépítésre került.

A településen kiépítésre került a vezetékes telefon- és internethálózat. A lakosság körében egyre inkább jellemző a mobiltelefon használata. A magyarországi három fő szolgáltató közül mindhárom elérhető.

Internet-lefedettségünk megfelelő, több szolgáltatóval köthetnek szerződést az itt lakók.

A szilárd hulladék kezelését az önkormányzat a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás tagjaként a társulás cégével (Zöld Völgy) kötött szerződés alapján biztosítja. Megoldott mind az üveg, a szelektív, mind a zöldhulladék elszállítása az erre a célra biztosított edényben.

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma 2025-ben:

22

Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása:

A helyi közügyek és a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó feladatok:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;

7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. távhőszolgáltatás;
20. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

A Bükki-Hegyhát három településének (Borsodbóta, Sáta, Uppony) közigazgatását a Borsodbótai Közös Önkormányzati Hivatal látja el. Ügyintézés a hivatal székhelyén és a két kirendeltségen is történik. A feladatokat 11 fő közszolgálati tisztviselő látja el.

Sáta településen a gyermekek óvodai ellátását a Málvölgyi Napköziotthonos Óvoda és Konyha biztosítja. A 45 gyermek ellátását 2 óvodai csoportban 4 fő óvónő és 2 fő dajka végzi. Az óvoda hamarosan új épületbe költözik. A településen általános iskola nincs, a kötelező felvételt biztosító iskola a Borsodbótai Általános Iskola, de sok gyermek jár Dédestapolcsányba, illetve Ózdra. Az egészségügyi és szociális feladatok közül a következők ellátását az Ózd Kistérség Többcélú Társulás keretein belül oldjuk meg:

- fogorvosi ellátás, ügyelet,
- gyermekjóléti szolgálat,
- családsegítés,
- bölcsődei ellátás (folyamatban van a saját bölcsőde kialakítása)
- nappali melegedő,
- szenvedélybetegek nappali intézménye,

- átmeneti szállás,
- éjjeli menedékhely,
- idősek bentlakásos intézménye,
- diszpécsterszolgálat,
- belső ellenőrzés.

Sáta állandó háziorvossal rendelkezik, aki vállalkozóként végzi a feladatát. Naponta rendel, a központi orvosi ügyeletből is jelentős részt vállal. Így a lakosság ellátását szinte teljes egészében a saját háziorvosunk végzi.

Sáta Község Önkormányzata szociális étkeztetést biztosít az arra rászorulóknak számára. Az óvodai étkeztetést is az önkormányzati konyha bonyolítja. A település rendelkezik községi könyvtárral. A közrend, közbiztonság fenntartását a KMB irodánk segíti.

Működik a településen roma nemzetiségi önkormányzat, amatőrökből álló asszonykórus, nyugdíjasklub.

A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere:

Általánosságban elmondható, hogy a környező településekkel való együttműködésünk jó, vannak közös fejlesztéseink, közös rendezvényeink. Különösen kulturális téren sok a közös program, igyekszünk településünk művészeti csoportjait egymással megismertetni, a kapcsolatrendszert bővíteni. Felvidéki testvértelepülésünkkel (Jólész) is szoros a kapcsolat. A két falu lakói gyakorta vendégeskednek egymásnál, a közös rendezvényeinken sok a résztvevő.

Az előző ciklusban megvalósult és az előző ciklusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések:

1. Orvosi rendelő bővítése, felújítása, orvosi eszközök beszerzése
2. Szociális konyha felújítása, új eszközök, berendezések vásárlása
3. Óvoda-bölcsőde építése (áthúzódó)
4. Polgármesteri Hivatal épületének energetikai korszerűsítése, felújítása
5. A kultúrház energetikai felújítása
6. Belterületi önkormányzati utak felújítása, járdák, parkolók kialakítása (megvalósult és áthúzódó fejlesztés)
7. A csapadékvíz elvezetésének megoldása, villámárvizek elleni védekezés
8. Parkosítás, közterületek állapotának fejlesztése (folyamatos)
9. Orvosi szolgálati lakás építése
10. Eszközbeszerzés a település karbantartáshoz (folyamatos)

11.A szociális étkezőbe új bútorok vásárlása

A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok:

<p>Erősségek:</p> <p>Vonzó természeti környezet; fejlődő infrastruktúra; a szomszédos településekkel való jó viszony; támogató, tenni akaró lakosság; nyertes pályázatok; jó együttműködés a térség országgyűlési képviselőjével</p>	<p>Gyengeségek:</p> <p>- A gazdaság alacsony szintje - Kevés munkalehetőség</p>
<p>Lehetőségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Növekszik a falusi turizmus iránti igény, - EU-s és hazai pályázati források kiaknázása. - Belterületi zöldterület hasznosítása. - A lakosság aktivitásának a kihasználása.	<p>Veszélyek:</p> <p>Az intézményekben a meglévő szakemberek leterheltek, a pótlásuk szinte lehetetlen.</p>

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Az előző fejezetekben a helyzetelemzés és értékelés feltárta a település jelenlegi helyzetét, a leglényegesebb szükségleteket és a fontosabb problémákat. Ezen túl a helyzetértékelés eredményeként felszínre kerültek a gyenge és erős pontok, valamint a lehetőségek és az esetleges veszélyek, melyek alapvetően determinálhatják a további fejlesztési elképzeléseket.

A stratégiai helyzetelemzésre alapozva ennek a fejezetnek elsődleges célja a stratégiai fontosságú települési sajátosságok, környezeti tényezők bemutatása és az önkormányzat által kötelezően ellátott és önként vállalt feladatainak az ismertetése. Az ezekből fakadó előnyökre támaszkodva meg kell határozni a konkrétan megvalósítani kívánt fejlesztési stratégiát.

A gazdasági programnak a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével illeszkednie kell a megyei területfejlesztési koncepcióhoz. Az önkormányzat az alábbi feladatokat látja el társulás (pl: igazgatási, szociális, stb.) keretében.

Társulás megnevezése	Ellátott feladat	Feladatellátás kezdete
Ózdi Kistérség Többcélú Társulás	szociális, egészségügyi	
Borsodbótai Közös Önkormányzati Hivatal	közigazgatás	2013
Sajó-Bódva Völgye- és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás	hulladékkezelés	

Fejlesztési alapelvek

Vannak olyan általánosítható alapelvek és értékek, melyek valamennyi település fejlődése szempontjából meghatározóak, mind a fejlesztési célok kitűzésekor, mind a konkrét fejlesztések tervezésekor és megvalósításakor. Ezek az elvek iránymutatóak lehetnek akkor is, amikor a rendelkezésre álló forrásokat kell elosztani a fejlesztési lehetőségek között.

Alapelvek:

- A természeti környezet megőrzése.
- A település meglévő arculatának megőrzése, továbbfejlesztése.
- A természeti adottságok figyelembe vétele a fejlesztések során.
- Az önkormányzat kötelező feladataihoz kapcsolódó fejlesztések.
- Meglévő intézménystruktúra átalakítása, a kihasználtság javítása.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

Fejlesztési célok, elképzelések

Ahhoz, hogy a településünknek jövője legyen, az itt élők életkörülményei és lehetőségei megfeleljenek az elvárásoknak, ahhoz mozgósítani és működésbe kell hozni a belső és külső erőforrásokat. Sánta Község Önkormányzata településfejlesztési politikájának legfőbb célja az, hogy az önkormányzati vagyion a Képviselő-testület ciklusa alatt ne csökkenjen, hanem a lehetőségekhez képest növekedjen. Csak olyan fejlesztéseket tervezzen, melyeket a megvalósulás esetén fenn is tud tartani illetve működtetni tud.

A fejlesztésekhez, programokhoz meg kell találni a megfelelő hazai és uniós

A pályázati rendszerből elsősorban azokat a pályázati lehetőségeket kell előtérbe helyezni, melyeknél nincs szükség önerő biztosítására.

Elsősorban azokra a fejlesztésekre kell koncentrálni, amelyek a kötelező feladatok ellátásához kapcsolódnak.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE (a rendelkezésre álló források, pályázatok függvényében)

A megvalósítás költségei éves ütemezésben

Feladat, fejlesztés megnevezése	Ráfordítások éves ütemezése				Összes ráfordítás
	1. év	2. év	3. év	4. év	
Brassói, Arany János, Dózsa Gy. utcák felújítása	40.000.000 Ft	40.000.000 Ft	40.000.000 Ft		120.000.000 Ft
Térfigyelő kamerarendszer bővítése			2.000.000 Ft		2.000.000 Ft
A közösségi terek, a kulturális központ fejlesztése		500.000 Ft		500.000 Ft	1.000.000 Ft
szabadidőpark, játszóterek kialakítása		5.000.000	1.500.000 Ft		6.500.000 Ft
sportpálya, öltöző fejlesztése		5.000.000		500.000 Ft	5.500.000 Ft
Összesen:					135.000.000

Források megnevezése: Európai Unió és hazai pályázati forrás

Összegzés:

A falu gazdasági programjának alapvetően az a célja, hogy a meglévő és lehetséges gazdasági és pénzügyi forrásokat prognosztizálja és a település fejlődésének szolgálatába állítsa.

A fejlődést elsősorban az infrastruktúrán és a humán ellátórendszer fejlettségén, a nyújtott szolgáltatások mennyiségén és minőségén méri le a lakosság és az ide látogató idegen, így a humán szféra szervezeteinek, ellátási területeinek számbavétele szerves része a gazdasági koncepciónak. Ezek elemzéséből kiindulva tudunk előre tervezni, meghatározva a lehetséges irányokat, a fejlesztési célkitűzéseket.

Minden fejlesztés, bővítés igazából a helyi lakosság érdekeit szolgálja, a helyben maradás és megmaradás esélyét növeli. Ehhez kell biztosítanunk a forrásokat, eszközöket.

Az anyag a jelenlegi helyzetképből kiindulva a jelenlegi közigazgatási rendszer illetve, központi gazdasági koncepció irányvonala szerint készült.

Az összeállításhoz igénybe vettük a korábban készült felméréseket.

A programban szerepel már nyertes pályázat megvalósítása, megyei szinten egyeztetett fejlesztések tervezése, valamint a település lakosságának igényeihez igazodó elképzelések.

Természetesen elmondható, hogy a gazdasági program akkor lesz sikeres, ha megjelennek olyan pályázati kiírások, amelyek alkalmasak a fejlesztési elképzelések megvalósítására.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével Sáta Község Önkormányzat Képviselő-testületének döntései által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági programot indokolt esetben felül kell vizsgálni és módosítani.

Sáta, 2025. március 19.

Szalmás Zsolt
Szalmás Zsoltné
polgármester

Záradék:

Sáta Község 2024-2029. időszakra terjedő Gazdasági Programját Sáta Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 18/2025. (III.19.) határozatával jóváhagyta.

Sáta, 2025. március 19.

Demjénnyé Mustos Beatrix
Demjénnyé Mustos Beatrix
jegyző